

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

SYSTEMCONTROL s. r. o.

VP 6

Demokratická výchova pro žáky s SVP

Skripta

Autor: Mgr. Blanka Jedináková

Název projektu: Školní parlament jako vzdělávací proces vedoucí k rozvoji kompetencí pro posilování demokratické kultury

Číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008270

Toto dílo [Demokratická výchova pro žáky s SVP – skripta] je licencováno pod licencí Creative Commons [BY-SA]. Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Skripta slouží ke vzdělávání žáků s SVP na základních školách. V těchto skriptech naleznete mnoho informací z prostředí školního parlamentu, také teoretické nebo praktické znalosti z oblasti vzdělávání demokratické kultury.

Ke skriptům patří rovněž několik pracovních listů, sloužících jak k prohloubení informací, tak k hravému procvičování vědomostí.

Na závěr je připraven malý test, který žáky prověří z nově nabytých znalostí.

Kdo to vlastně je žák s SVP?

SVP – speciálně vzdělávací potřeby

Žáci s SVP jsou žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích potřeb potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se vztahují k žákům s ohledem na jejich zdravotní stav.

V těchto skriptech se zaměříme na žáky s dyslexií, dysgrafií, dysortografií a dyskalkulií.

Dyslexie – porucha, která se projevuje potížemi v oblasti čtenářského výkonu. Jedná se např. o poruchu v rychlosti či správnosti čtení, v porozumění čtenému textu nebo o potíže s rozpoznáváním tvarově podobných písmen. Projevuje se vynecháváním slov, písmen nebo potížemi v oblasti čtení.

Dysgrafie – porucha psaného projevu. Písmo bývá neuspořádané, neupravené. Mohou se objevit nedopsaná písmena nebo slova. Časté je škrtnutí a výrazně pomalé tempo.

Dysortografie – porucha pravopisu, která bývá často spojená s dyslexií. Žák má obvykle potíže s používáním gramatických pravidel a je u něj zvýšena chybovost.

Dyskalkulie – porucha v oblasti matematiky. Žák má problémy s matematickými pojmy. Může být narušena matematická logika, dítě tedy nechápe základní matematické postupy.

Obsah

1. Rozvoj demokratické kultury	5
Odpovědnost	5
Demokracie	6
Výchova k odpovědnosti a hodnotám	6
Mravní výchova	7
Výchova charakteru	8
Kritické myšlení	8
Komunikace	8
2. Co je to školní parlament	10
3. Osoba koordinátora	11
4. Rozdělení státní moci v České republice	12
5. Volby	15
Založení školního parlamentu	16
Realizace voleb	17
6. Fungování a pravidla parlamentu	18
7. Kompetence, role a funkce parlamentu	19
Kompetence	19
Role	19
Funkce	19
8. Agenda a jednací řád	21
Agenda	21
Jednací řád	21
9. Memorandum	22
Obsah memoranda	22
Smlouva mezi členem školního parlamentu a školou	23
10. Metody práce parlamentu	24
11. Náplň práce	25
12. Školní parlament a školská rada	26
Školská rada	26
Parlament a školská rada	26
13. Parlament a zapsané spolky	27
Zapsaný spolek	27
Parlament a spolek	27

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

14.	Evaluace a autoevaluace	28
	Krátkodobé hodnocení	28
	Dlouhodobé hodnocení	29
15.	Výstupy z OP VVV a OP VK	32
16.	Seznam použité a doporučené literatury	36

1. Rozvoj demokratické kultury

Úmluva o právech dítěte považuje za jeden z hlavních cílů výchovy **přípravu dítěte na jeho odpovědný život ve svobodné demokratické společnosti**. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání vymezuje jako jeden ze svých cílů vést žáky k tomu, „*aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti*“.

Odpovědnost

Co to je odpovědnost?

Odpovědnost je morální pojem, který **označuje ručení osoby za své chování nebo za nějakou věc**. Odpovědnost přijímáme za své činy vůči jiným osobám.

Odpovědnost je chápána jako významná součást kompetence k řešení problémů a kompetence občanské. Výchova k odpovědnosti by se měla stát součástí našeho základního vzdělávání.

Důležitá je výchova v demokratického občana, která představuje soubor takových hodnot, jako je spravedlnost, tolerance a odpovědnost.

Demokracie

Co to je demokracie?

Slovo demokracie je složeno ze dvou výrazů pocházejících z řečtiny: **demos (lid) + kratein (vládnout)**; a všeobecně demokracii definujeme jako **vládu lidu**. Forma vlády, kde jsou si **všichni občané rovni**. Podílejí se na rozhodování buď osobně, nebo prostřednictvím zvolených zástupců.

V současnosti demokracii můžeme nejjednodušeji definovat jako „*společenství občanů, kteří společně vykonávají správu věcí veřejných, což znamená, že se nejedná o vládu jedince nebo omezené skupiny*“. Demokratické řízení je založeno na uznání rovnosti svobod – svobody projevu, vyznání, spolčování a politických práv občanů.

Výchova k odpovědnosti a hodnotám

Co to jsou hodnoty?

Hodnoty můžeme definovat jako **výsledky nebo měřítko hodnocení nebo ocenění čehokoliv**. Každý člověk má vytvořený vlastní hodnotový systém, který odráží veškeré jeho chování, jednání a uvažování.

Odpovědnost je spjata s vědomím cíle nebo s volbou jednání na základě toho, jak je člověk připravený čelit následkům svých činů. Abychom od někoho mohli žádat odpovědnost, musíme zajistit to, aby měl dotýčný možnost vybrat si mezi rozhodnutím na základě práva svobodně se vyjádřit, ne na základě příkazů, které vychovávají pouze k poslušnosti.

Mravní výchova

Co to znamená mravní výchova?

Základem mravní výchovy je předpoklad toho, že jedinec má na výběr z více možností a své jednání a chování kontroluje. **Dokáže odlišit, co je dobré a co je zlé.** Postupně se toto chování vyvíjí.

Mravní výchova by měla být v souladu s obecně uznávanými zásadami etiky a společenským chováním. Člověk si utváří mravní normy a principy.

Morální zásady jsou lidem předávány již od narození. Nejprve prostřednictvím rodiny, později prostřednictvím vzdělávacích zařízení, vrstevníků a dalších společenských vrstev. Zásadami morálního chování by se měl člověk řídit ze svého vlastního přesvědčení, ne z donucení ostatních nebo kvůli nátlaku okolní společnosti.

Výchova charakteru

Co to je charakter?

Charakter znamená **soubor znaků nebo rysů, které charakterizují určitou osobu**. Tento soubor znaků ji odlišuje od ostatních.

Výchova k charakteru se vztahuje k utváření mravních a charakterových vlastností osobnosti, k formování postojů, hodnot a projevů chování. Jednat zodpovědně znamená dělat něco, o čem vím, že je potřebné a v souladu s tím, co se obecně uznává jako prospěšné nebo správné.

Kritické myšlení

Co to znamená kritické myšlení?

Kritické myšlení můžeme definovat jako **myšlení, které informace chápe jako východisko a hledá rozumné argumenty**. Kritické myšlení začíná otázkami a problémy.

Kritické myšlení určitou myšlenku nejdříve důkladně prozkoumá, poté porovná s opačnými názory a nakonec zaujme k problému určité a konečné stanovisko. Aby bylo možné kriticky myslet, je potřeba znát veškerá fakta, teorie, pojmy a data. Pokud chceme v rámci kritického myšlení přijít na způsob řešení, je velmi důležité najít důvody a argumenty, které jsou vhodné k prokázání jejich logiky. Kritické myšlení napomáhá k utvoření vlastního názoru. [1; 2; 3; 4]

Komunikace

Co to je komunikace?

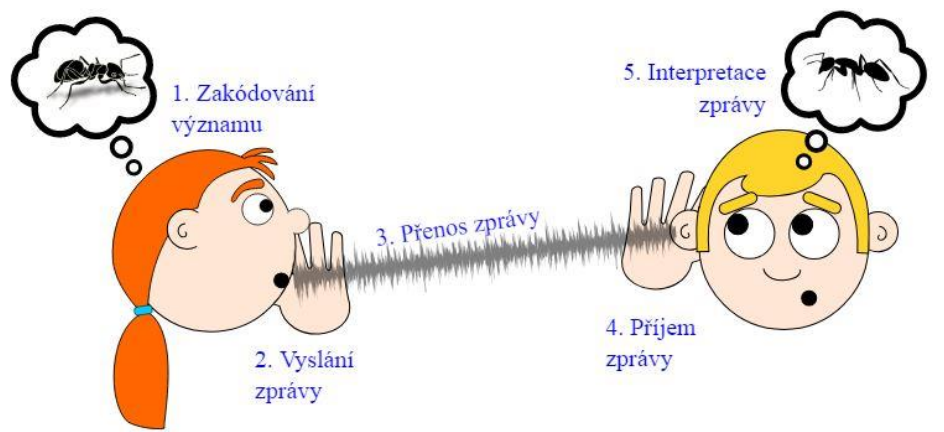
Komunikace je druh sociální interakce. Znamená **jednostranné sdělování informací nebo vzájemnou výměnu informací**.

Základní rozdělení komunikace je na **verbální komunikaci**, tj. řeč, a **neverbální komunikaci**, tj. gesta, pohyby rukou nebo těla.

Komunikace je tvořena několika základními prvky:

- 1. zakódování významu** (toho, co chce člověk sdělit) – představí si to, co chce říct, tedy určitou informaci, a poté ji zformuluje do slov;
- 2. vyslání zprávy** – prostřednictvím slov sdělíme informaci;
- 3. přenos zprávy** – zvuková dráha, přes kterou se slova nesou k druhému člověku;
- 4. příjem zprávy** – pomocí sluchových orgánů (uší) se k nám daná informace dostane;
- 5. interpretace zprávy** – neboli dekodování zprávy (toho, co jsme právě slyšeli) a utvoření si vlastní představy toho, co jsme slyšeli. [5]

V této kapitole ses seznámil s pojmy jako demokracie, kritické myšlení, odpovědnost, mravní výchova, hodnoty a komunikace. Zkus svými slovy popsat význam jednotlivých pojmů.

2. Co je to školní parlament

Školní parlament (někdy žákovský parlament) je **seskupení vybraných zástupců žáků základní školy**. Studentský parlament funguje na stejném principu jen s tím rozdílem, že se s ním setkáváme na středních školách.

Parlament koordinuje (vede) dospělá osoba, která tvoří prostředníka mezi parlamentem, ostatními učiteli a vedením školy.

Parlament se zaměřuje v průběhu školního roku **na různé akce a aktivity**. Jednou z hlavních aktivit na začátku školního roku jsou **volby**, kdy se volí zástupci do školního parlamentu. Společenské aktivity či akce pořádané školním parlamentem slouží nejen k propagaci parlamentu, ale především ke zlepšení klimatu na škole.

Parlament je založen na vzájemné spolupráci a komunikaci všech členů parlamentu a ostatních žáků a pedagogů ve škole. [3; 4]

3. Osoba koordinátora

Koordinátor je jeden z učitelů dané školy. Koordinátor partnersky vede školní parlament. **Spolupracuje jak se členy (žáky) parlamentu, tak s ostatními učiteli a vedením školy.** Koordinátor dohlíží na parlament, na dodržování pravidel fungování, veškerých kompetencí, které jsou parlamentu vymezeny, a pomáhá hledat témata, která může parlament řešit.

Koordinátor nekoná práci za žáky, ale partnersky vede žáky k řešení problémů a přebrání odpovědnosti za vlastní rozhodnutí. Koordinátor by se měl orientovat v legislativě, měl by mít zájem o politiku a měl by si umět poradit s problémy, které mohou při vedení parlamentu nastat. [3; 4]

4. Rozdělení státní moci v České republice

V České republice rozdělujeme **moc na tři základní složky**, a to na moc:

- **zákonodárnou;**
- **výkonnou;**
- **soudní.**

Tyto složky se navzájem doplňují. Patří mezi základní principy demokracie. [6]

Zákonodárná moc

Zákonodárnou moc představuje parlament, který se skládá **ze dvou komor**:

- **horní;**
- **dolní.**

Dolní komora se nazývá **Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky**. Poslaneckou sněmovnu tvoří 200 poslanců, kteří jsou voleni na 4 roky. V čele Poslanecké sněmovny stojí předseda nebo místopředsedové. Poslanecká sněmovna projednává a přijímá zákony, státní zákony. Poslanecká sněmovna může při přijímání zákonů přehlasovat Senát nebo prezidenta ČR. Poslanecká sněmovna vyslovuje důvěru nebo nedůvěru vládě.

Horní komora se nazývá **Senát Parlamentu České republiky**. Senát tvoří 81 senátorů, kteří jsou voleni na 6 let. V čele stojí předseda nebo místopředsedové. Senát schvaluje/zamítá (poté vrací) návrhy zákonů, které jsou přijaté Poslaneckou sněmovnou. Senát je nerozpustitelný. Pokud je tedy Poslanecká sněmovna rozpuštěna, může Senát přijímat zákonná opatření.

Výkonná moc

Výkonnou moc **představuje vláda a prezident**. Nebo je výkon státní správy svěřen orgánům územní samosprávy (obce a kraje České republiky).

Vláda České republiky

Vláda České republiky představuje vrcholný orgán výkonné moci. Vláda je jmenována prezidentem České republiky. Je odpovědná Poslanecké sněmovně. Vláda vydává nařízení k provádění zákonů a navrhuje státní rozpočet.

Prezident České republiky

Prezident jmenuje a odvolává vládu, přijímá její demisi (odstoupení). Prezident svolává zasedání Poslanecké sněmovny a rozpouští ji. Prezident jmenuje soudce. Reprezentuje daný stát navenek (oficiální návštěvy, konzultace). Uděluje vězňům milost nebo vyhláší amnestii (hromadné prominutí trestu). Prezident může být jednou znovuzvolen. V současné době je naším prezidentem Miloš Zeman.

V letech 1993–2003 byl prezidentem České republiky Václav Havel.

V letech 2003–2013 byl prezidentem České republiky Václav Klaus.

Od 7. 3. 2013 je prezidentem České republiky Miloš Zeman.

Orgány územní samosprávy

Obce – jsou to základní územní samosprávné celky.

Kraje – představují vyšší územní samosprávné celky; krajů v České republice máme 14 (Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj, Moravskoslezský kraj).

Soudní moc

Soudní moc je realizovaná soudní soustavou a Ústavním soudem.

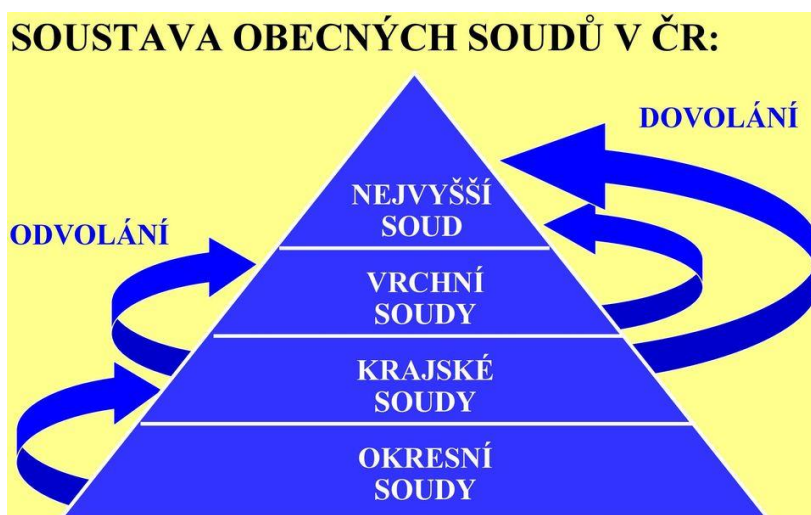

Soustava soudů

Soustavu soudů tvoří nezávislé soudy. Dělí se na čtyři stupně:

- nejvyšší soudy;
- vrchní soudy;
- krajské soudy;
- okresní soudy.

Soudy rozhodují o dodržování právních norem, sporech, o vině a trestu.

Ústavní soud

Ústavní soud je specializovaný soudní orgán, který projednává záležitosti týkající se ústavního pořádku. Ústavní soud se skládá z 15 soudců, kteří jsou jmenováni na 10 let.

V této kapitole ses seznámil s rozdělením státní moci v České republice. Vzpomeň si, jak se rozděluje?

5. Volby

Aktivní volební právo mají všichni občané České republiky, kteří jsou **starší 18 let**. Občané mají právo volit si své zástupce v přímém hlasování.

Občané si volí:

- členy Poslanecké sněmovny;
- členy Senátu;
- prezidenta republiky;
- členy krajských nebo obecních zastupitelstev;
- členy Evropského parlamentu.

Poslanecká sněmovna

Má 200 křesel.

Volení občané České republiky jsou starší 21 let a volební období trvá 4 roky.

Senát

Má 81 křesel.

Volení občané České republiky jsou starší 40 let a volební období trvá 6 let.

Evropský parlament

Volení občané České republiky jsou starší 21 let a volební období trvá 5 let.

Prezident

Občan České republiky, má senátorský věk (starší 40 let), volební období trvá 5 let.

Obecní/Krajský úřad

Volení občané České republiky jsou starší 21 let a volební období trvá 4 roky.

Založení školního parlamentu

Parlament se většinou zakládá na začátku školního roku. Samozřejmě záleží na každé škole, jak dlouhé volební období budou žáci v parlamentu působit, mohou být voleni třeba na dva roky, a tak se volby nemusí pořádat každoročně.

Volby jsou jedním z prvků demokracie. Žáci si volí své zástupce, kteří je budou veřejně hájit a zastupovat. Volby ve školách by se měly podobat reálnému volebnímu systému v ČR.

Před samotnými volbami by se měla škola dohodnout na tom, kolik členů bude školní parlament mít. To také znamená, že určí, kolik zástupců z dané třídy nebo ročníku bude tvořit parlament.

Realizace voleb

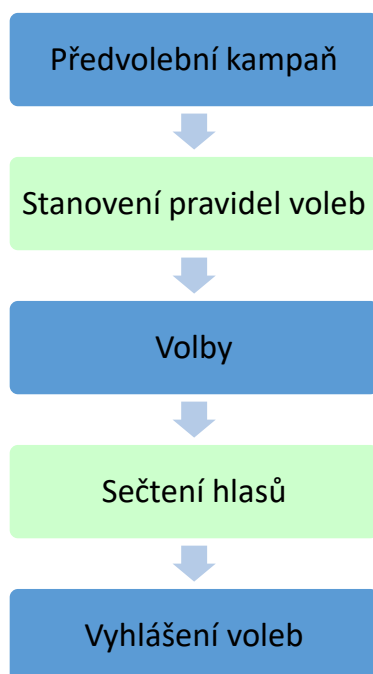
Před volbami mohou žáci uspořádat **předvolební kampaň**, v níž budou reprezentovat a hájit své zájmy (podobně jako v České republice máme několik volebních stran a každá strana prosazuje jiné cíle).

Škola rozhodne, **kolik volebních kol** proběhne, kdo bude ve volební komisi nebo kde přesně budou volby probíhat. Pomocí hlasovacího zařízení budou žáci hlasovat o svých budoucích zástupcích.

Následně proběhnou samotné **volby** do parlamentu. Škola zajistí organizaci voleb tak, aby každý žák měl pouze jeden hlas, aby nikdo nemohl hlasovat víckrát.

Po skončení voleb se **sečtou všechny hlasy**, které kandidáti získali, a vyhlásí se výsledky voleb. Výsledky by měly být prezentovány veřejně a na místě, které je dostupné všem.

Nakonec se stanoví termín konání první schůze nového parlamentu, kde se všichni zvolení kandidáti sejdou.

6. Fungování a pravidla parlamentu

Na první schůzce parlamentu žáci společně s koordinátorem **stanoví role, akce i kompetence, které parlament musí dodržovat.**

Členové parlamentu si určí den a čas, kdy se budou pravidelně setkávat. Určí si jedno místo, kde se budou schůzky konat. Dále sepíší pomůcky, které při své práci budou potřebovat, a poté požádají vedení školy o jejich pořízení. Jsou to jak materiální pomůcky, tak kancelářské nebo audiovizuální vybavení.

Koordinátor nastíní žákům základní funkce parlamentu a společně s nimi vytvoří závazný dokument, ve kterém bude přesně uvedeno, jak bude parlament fungovat, hlasovat, rozhodovat nebo jak budou jeho členové omlouvat svou neúčast na setkáních.

Společnou aktivitou nebo hrou mohou členové parlamentu stanovit jednací řád a stanovit si tak pravidla, která budou všichni dodržovat. [3; 4]

7. Kompetence, role a funkce parlamentu

Kompetence

Před samotným fungováním parlamentu si musí koordinátor společně s členy školního parlamentu uvědomit a dohodnout **cíle**, které se jako parlament budou snažit naplnit. Cíle si mohou zvolit **krátkodobé, dlouhodobé** nebo i takové, které se budou realizovat několik let. Po samotném určení cílů se pomalu může začít s jejich realizací.

Role

Jednou z hlavních rolí parlamentu je **obhajovat zájmy všech žáků pomocí zvolených zástupců ve školním parlamentu**. Členové parlamentu reprezentují názory ostatních žáků. Veřejně jednají buď s vedením školy, nebo s širší veřejností, např. s primátorem města.

Parlament se snaží o to, aby se každému na škole líbilo a každý měl právo přednést svůj **názor na určitou věc nebo změnu**. Na akcích pořádaných parlamentem se mohou konat setkání se členy parlamentu, kde mohou ostatní žáci předkládat své návrhy na změny školnímu parlamentu a ten se poté snaží je prosadit u vedení školy.

V rámci své prezentace se parlament zaměřuje také na **online život parlamentu**. Členové parlamentu mohou vytvořit vlastní webové stránky nebo mít na stránkách školy svou sekci, kde prezentují výsledky činnosti parlamentu, sdílejí fotografie, videa nebo zápisy z jednání. K urychlení přenosu fotografií mohou sloužit i facebookové stránky nebo stránky jiných sociálních aplikací.

K vlastní prezentaci ale parlament využívá i nadále veřejně přístupná místa, jako jsou např. nástěnky školy, školní časopis (který může dokonce parlament celý vést a vydávat) nebo školní rozhlas.

Funkce

Základním posláním školního parlamentu je **informování veřejnosti, jednání s vedením školy o tématech, která jsou pro žáky aktuální**. Parlament nemá v kompetencích tyto

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

problémy řešit, ale měl by být o všem informován a seznámen s postupem řešení. Poté informuje o postupech a řešení ostatní.

8. Agenda a jednací řád

Agenda

Agenda je souhrn všeho, co je potřeba udělat, zařídit a vyřídit. Konkrétně agenda představuje **program schůzky nebo porady**, jakýsi souhrn veškerých témat, o kterých se má jednat.

Jednací řád

Jednací řád je soubor pravidel, podle kterých parlament funguje. Aby délka a pochopitelnost jednacího řádu odpovídaly věku členů parlamentu, je nejvhodnější, když si jednací řád sestaví samotní členové parlamentu. Mohou tak učinit na první schůzce parlamentu, kdy společně s koordinátorem vymyslí několik bodů, které budou všichni respektovat a dodržovat.

Obsah jednacího řádu

Jednací řád musí být **krátký, přehledný a srozumitelný** a jeho znění musí být srozumitelné dané věkové skupině žáků. Jednací řád může obsahovat například:

1. **Úvodní ustanovení** – jednací řád parlamentu, název parlamentu, název školy apod.
2. **Vymezení činnosti a kompetencí** parlamentu
3. **Způsob jednání** členů parlamentu – kdo svolává a kam, kdo řídí, kdy svolává a jak svolává
4. **Program a příprava zasedání**
5. **Volba předsedy a místopředsedy** parlamentu
6. **Hlasování**
7. **Organizačně-technické záležitosti**
8. **Výstupy ze zasedání**
9. **Další a ostatní ustanovení** – například o spolupráci se školskou radou, spolkem apod.

9. Memorandum

Co je to memorandum?

Memorandum je **neformální záznam mezi parlamentem a školou** (např. vedením školy, školskou radou nebo spolkem). Memorandum je neoficiální záznam o skutečnosti, jednání či stanovisku, na rozdíl od smlouvy, která je formálním záznamem.

Obsah memoranda

Obsah memoranda samozřejmě nesmí překročit hranici zákonů, které jsou stanoveny. Proto je v parlamentu koordinátor, aby dohlížel na nepřekračování hranic. V memorandu je vhodné uvést spolupracující strany, účel a předmět dohody, práva a povinnosti obou partnerů a další ustanovení.

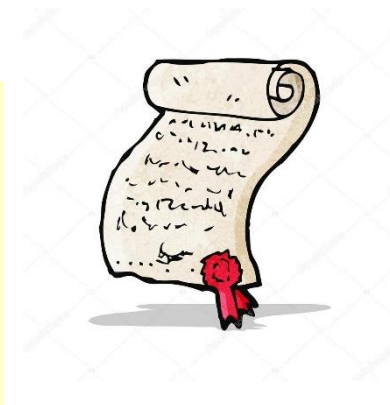
Smlouva mezi členem školního parlamentu a školou

Jméno žáka:

Třída:

Za vedení školy:

Školní rok:

Já, člen školního parlamentu školy, se podpisem této smlouvy zavazuji:

- účastnit se a chodit včas na zasedání školního parlamentu;
- zastupovat svou třídu, tlumočit názory a návrhy spolužáků na zlepšení práce školy a jejího prostředí;
- zpětně třídu informovat o průběhu a výsledcích jednání školního parlamentu;
- podílet se na činnostech školního parlamentu;
- propagovat a příkladně reprezentovat školu;
- dodržovat jednací řád školního parlamentu.

Já, zástupce školy, prohlašuji, že:

- škola poskytne pro činnost školního parlamentu zázemí (prostory);
- člen školního parlamentu bude uvolněn z výuky, jestliže si to budou vyžadovat jeho povinnosti;
- školní parlament bude mít přístup k informacím, které bude pro svou činnost potřebovat;
- škola bude informovat o činnostech školního parlamentu prostřednictvím dostupných prostředků (webové stránky školy, pedagogická rada, školní rozhlas, školní časopis, nástěnka);
- škola bude podporovat činnost školního parlamentu (pravidelné schůzky s vedením, záštita nad projekty).

V dne

Podpisy.....

10. Metody práce parlamentu

Parlament **zprostředkovává vedení školy informace získané od žáků právě přes zvolené zástupce do školního parlamentu**. Snaží se o naplnění všech cílů, které si na dané období stanovil.

Nejvíce používanou metodou práce v parlamentu je **komunikace** ve skupině formou rozhovorů. Při skupinové diskusi se mohou projevit všichni a mají možnost se zapojit do rozhovorů. Žáci se přitom naučí komunikovat s ostatními, projevit svůj názor a naslouchat ostatním.

Efektivní pomůckou na začátku práce školního parlamentu je **SWOT analýza**. SWOT analýza je jednoduchá metoda, která zkoumá k dané věci její silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení. Silné a slabé stránky můžeme ovlivnit, příležitosti a ohrožení jsou dané vnějšími okolnostmi a nedají se ovlivnit. Jednotlivé body analýzy se zapisují do příslušných kolonek:

SILNÉ STRÁNKY:	SLABÉ STRÁNKY:
PŘÍLEŽITOSTI:	OHROŽENÍ:

11. Náplň práce

Náplň práce obsahuje **stanovení a realizování veškerých cílů, které si parlament zadal**. Kvůli větší přehlednosti je nutné si akce rozdělit po jednotlivých měsících a vyvěsit někde viditelně přesný rozvrh, aby měl každý člen neustále přehled o akcích, které právě probíhají, nebo o akcích, které teprve následovat budou.

Stanovování cílů parlamentu začíná na podzim, kdy se členové společně rozhodnou a domluví na určitých akcích, které daný školní rok budou pořádat. Členové školního parlamentu si sepíší podrobný harmonogram veškerých akcí a vyvěsí někde viditelně pro všechny členy parlamentu. Celý školní rok probíhají akce dle stanoveného harmonogramu. Na konci školního roku se zhodnotí veškerá práce parlamentu. Může se také zorganizovat projektový den, kdy si parlament připraví prezentaci z celého roku a bude promítat fotky či videa z akcí, které pořádal, čímž zajímavě zakončí školní rok a působení parlamentu v daném roce. [3; 4]

12. Školní parlament a školská rada

Školská rada

Jednou z možností, jak může školní parlament prosazovat své požadavky a podávat podněty vedení školy, je spolupráce se školskou radou.

Co je to školská rada?

Školská rada umožňuje např. rodičům, učitelům nebo dalším osobám podílet se na správě školy.

Parlament a školská rada

Školní parlament může vyjednávat přímo s předsedou školské rady nebo s rodiči žáků, kteří zastupují žáky ve školské radě. Spolupráce parlamentu a školské rady probíhá většinou v oblasti školního řádu, rozvoje školy nebo na základě podnětů z řad vedení školy.

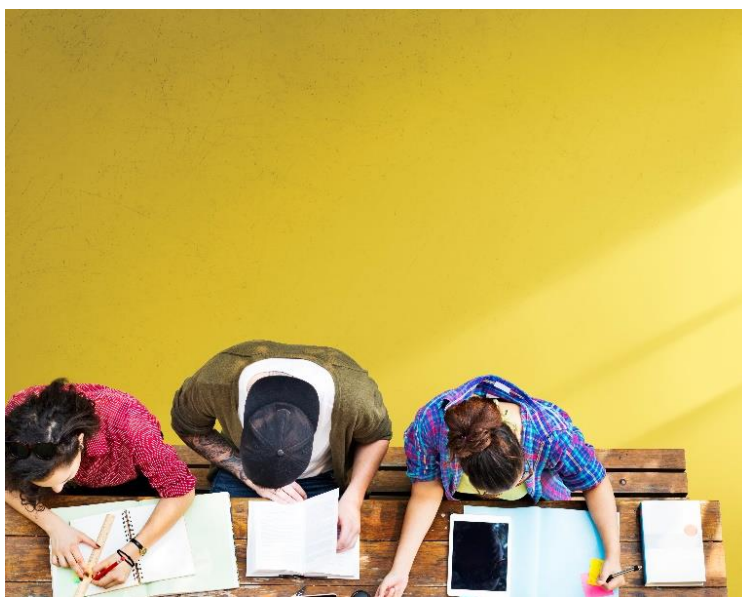
13. Parlament a zapsané spolky

Zapsaný spolek

Spolky, které vznikají např. při základních školách. **Spolky jsou dobrovolná sdružení, která mají společný cíl a zájem, např. spolek rodičů při základní škole.**

Parlament a spolek

Spolek je méně formální než školská rada. Na rozdíl od školské rady pracuje spolek při škole nepřetržitě, čímž se otevírá prostor pro pravidelnou spolupráci.

14. Evaluace a autoevaluace

Parlament výsledky své činnosti prezentuje ostatním, např. vedení školy, ostatním žákům, učitelům.

Parlament hodnotí svou práci krátkodobě i dlouhodobě. Evaluace a autoevaluace, tedy hodnocení a sebehodnocení, probíhají tak, aby byly pro žáky zajímavé a pestré. Členové parlamentu mohou např. **vypracovat SWOT analýzu, anketu na sociálních sítích nebo webových stránkách**. Osobně mohou oslovit žáky školy a ptát se jich na jejich názor.

Krátkodobé hodnocení

Krátkodobé hodnocení je vhodné provést **několikrát ročně**. Pomocí zpětné vazby (názorů ostatních lidí) se členové parlamentu dozvědí své klady a zápory, na základě získaných poznatků dokážou ohodnotit sami sebe a umí projevit názor na ostatní členy.

Doporučení, jak hodnotit fungování školního parlamentu:

- a) hodnotit vždy po proběhlé aktivitě, tematickém celku, konkrétní akci;
- b) vždy nejdříve chválit, poté citlivě poukázat na to, co se nepovedlo;
- c) kombinovat různé techniky zpětných vazeb – odstranit tak nudu;
- d) vtipné zážitky komentovat s humorem, ale ne vše se dá převést do pozice zábavy, nezlehčovat, neironizovat neúspěchy, zvláště u adolescentních skupin;
- e) zaznamenávat si poznatky z hodnocení a zpětně se k nim vracet, pokud se problém objeví znovu;
- f) není nutné, aby názor vždy vyjádřili všichni, pečlivě vybírat a po žácích chtít pozitivní i negativní připomínky;
- g) hodnotit vždy proces a výsledek, nikoliv osobnost jedince.

Dlouhodobé hodnocení

Dlouhodobé hodnocení může proběhnout **až na konci školního roku**, kdy se zhodnotí celé působení parlamentu. Toto hodnocení vede většinou koordinátor.

Žáci si na konci hodnoceného období připraví krátký **přehled veškerých aktivit**, které proběhly. Vedení školy tak může hodnotit, co se jim povedlo, nebo naopak vznést připomínku k tomu, co by se do budoucna mělo změnit.

Úspěšné projekty nejvíce odrážejí úspěšnost či neúspěšnost parlamentu a zároveň zvyšují jeho dobré jméno a reprezentují školu před veřejností.

Ukončení činnosti každého spolku obnáší závěrečné zhodnocení. Doporučuje se naplánovat i malou společenskou událost. Vhodné je poděkovat za práci a využít této akce k rozloučení s odcházejícími členy parlamentu. Dále připomenout nový začátek příštího školního roku a naznačit, jaké novinky a vylepšení budou členy parlamentu čekat v novém období. Bývá zvykem připravit i krátkou prezentaci úspěchů, kterých parlament za své funkční období dosáhl. Od vedení školy se očekává i finanční podpora pro uskutečnění této akce. Samozřejmostí jsou fotografie z oslavy, které slouží k propagaci činnosti školního parlamentu.

Hodnocení může probíhat i prostřednictvím hodnoticích tabulek a stupnic, s jejichž pomocí zhodnotíme, kdo byl např. nejvíce výkonný za dané období, kdo odvedl nejvíce práce apod.

Pokud hodnotíme parlament jako celek, zaměřujeme se na společné cíle, které se měly zvládnout, a hodnotíme všechny členy.

Jestliže hodnotíme členy školního parlamentu zvlášť, zaměřujeme se na jejich práci s ohledem na parlament, to znamená, že nehodnotíme jejich charakterové vlastnosti nebo osobnost. Nejdříve se při hodnocení zaměřujeme na klady, které jednotliví členové parlamentu přinesli, poté přejdeme k negativním vlivům a nakonec skončíme zase u kladů a doporučení, jak se chovat v budoucnu.

Prostor na poznámky

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. Výstupy z OP VVV a OP VK

V databázi výstupu v uvedených operačních programech nebyly nalezeny projekty, které by se přímo zaměřovaly na žáky se SVP. Níže uvádíme projekty s odkazy na materiály, které jsou určeny obecně pro žáky základních škol.

Název a číslo projektu: **Škola pro život**, CZ.1.07/1.4.00/21.2920

Anotace: Sada je zaměřena na téma stát a právo a s ním spojené pojmy. Materiály jsou podporou výkladu vyučujícího, zároveň obsahují úkoly pro žáky. Některé procvičují formou hry.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/120817>

Název a číslo projektu: **Název a číslo projektu: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT**, CZ.1.07/1.4.00/21.2315

Anotace: Prezentace zpracovávají část učiva Výchovy k občanství v 7. ročníku. Protože žáci naší školy nemají do VKO učebnice, pomáhají jim prezentace k větší názornosti při probírání učiva a současně si podle nich provádějí zápis do sešitu. Zahrnuty jsou kapitoly Kam patřím, Já a společenský systém, Já a okolní svět, Globální problémy lidstva a Já a hospodaření.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/128784>

Název a číslo projektu: **Modernizace školy pomocí digitálních technologií**, CZ.1.07/1.4.00/21.3796

Anotace: Sada slouží pro výklad probíraného učiva. Žáci mají v digitálních učebních materiálech vloženo i cvičení na procvičení. DUM – ústava – test slouží k ověřování osvojeného učiva.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/91693>

Název a číslo projektu: **Interaktivní škola Kelč**, CZ.1.07/1.4.00/21.3484

Anotace: Jednoduché, pomocné a procvičovací materiály do hodin občanské výchovy na základních školách pro SMART tabule. Zaměřujeme se především na problematiku státu, osobnost člověka a významné (sváteční) dny v průběhu kalendářního cyklu roku.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/140116>

Název a číslo projektu: **Škola pro 21. století**, CZ.1.07/1.4.00/21.3066

Anotace: Prezentace v této sadě žáky seznamují a zároveň jim vysvětlují pojmy – výše uvedená klíčová slova, dále žáci umějí vyjmenovat globální problémy, pravomoci prezidenta a vlády, užívají základní pojmy z oblasti moci zákonodárné. Také popíší a dokážou vysvětlit, na jakých principech funguje sekta. Seznamují se s hlavními světovými náboženstvími.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/62595>

Název a číslo projektu: **Škola pro život**, CZ.1.07/1.4.00/21.3608

Anotace: Sada obsahuje pracovní listy, které jsou určeny pro jednotlivce, lze je použít jako samostatnou práci při úvodu do tématu i pro opakování. Rozvíjejí logické myšlení.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/117273>

Název a číslo projektu: **Zahrada jazyků**, CZ.1.07/1.4.00/21.1789

Anotace: Sada je zaměřena na kompetence sociální a personální, k řešení problému a komunikativní. Při opakování látky se žáci seznámili s textem. Řešili otázky a úkoly. Součástí sady jsou pracovní listy.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/14071>

Název a číslo projektu: **MODEL RESPEKTUJÍCÍHO ŽÁKOVSKÉHO PARLAMENTU**, CZ.1.07/1.2.00/14.0027

Anotace: Cílem projektu bylo zavedení efektivně fungujícího žákovského parlamentu na základní školy, který cíleně a záměrně vychovává žáky ke vzájemné toleranci a respektu,

k obraně lidských práv a k mezikulturní citlivosti a vede k podpoře integrace sociokulturních menšin do života školy.

Během projektu byl vytvořen ucelený systém podpory pro žákovské parlamenty na základních školách, který doposud v ČR chyběl. Soubor podpůrných nástrojů byl cíleně zaměřen na rozvoj dovedností a znalostí jak žáků, tak učitelů.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Project/Detail/1810>

Název a číslo projektu: **ŽÁKOVSKÉ PARLAMENTY S.O.S.**, CZ.1.07/1.1.00/14.0075

Anotace: Program, který pomáhá žákům zlepšovat prostředí školy. Obsahuje příručku pro učitele, 8 žákovských sešitů pro mapování jednotlivých oblastí a formulář pro vkládání příkladů k jednotlivým oblastem.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/52018>

Název a číslo projektu: **Pestrá škola**, CZ.1.07/1.4.00/21.2103

Název a číslo projektu: Vytvořená sada se zaměřuje na získávání, třídění a zpracování informací z různých oblastí občanské společnosti. Věnuje se Ústavě ČR, základním lidským právům, finanční gramotnosti, vlivu médií na člověka, rodině.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/113007>

Název a číslo projektu: **EU peníze pro SŠ pro sluchově postižené**, CZ.1.07/1.5.00/34.0712

Anotace: Sada je zaměřena na základní informace o České republice a vztah ČR a Evropské unie. Žáci se seznámí se systémem fungování státu. V jednotlivých souborech jsou vysvětlovány důležité pojmy jako demokracie, právo, moc zákonodárná, výkonná a soudní. Žáci se dále seznámí s postavením České republiky v rámci Evropské unie a s fungováním Evropské unie. Učivo si žáci mohou procvičit v mnoha cvičeních, doplňovačkách a jiných aktivitách, které jsou součástí digitálních učebních materiálů.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/7767>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název a číslo projektu: **Moderní škola Letohrad**, CZ.1.07/1.4.00/21.2584

Anotace: Sada je zaměřena na vyvození a vizualizaci učiva. Sada také slouží k opakování probraného učiva. Součástí sady jsou pracovní listy, které vedou k osvojení a ověření probírané látky.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/143968>

Název a číslo projektu: **Učíme se vzájemně**, CZ.1.07/1.4.00/21.0138

Anotace: Člověk a společnost, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Odkaz: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Detail/141325>

16. Seznam použité a doporučené literatury

- [1] BRANDER, Patricia, Peter KRAPF a Wiltrud WEIDINGER. Kompas: manuál pro výchovu mládeže k lidským právům. Vyd. 1. Editor Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad Eva Potužníková, Martin Potužník. Praha: Argo, 2006, Edice pedagogické literatury. ISBN 80-720-3827-3.
- [2] BRETT, Peter, Pascale MOMPOINT-GAILLARD a Maria Helena SALEMA. Jak mohou všichni učitelé podpořit výchovu k občanství a lidským právům: rámec pro rozvoj kompetencí. 1. vyd. Editor Rolf Gollob, Peter Krapf. Překlad Vladimír Jůva. Brno: Masarykova univerzita, 2012, Edice pedagogické literatury. ISBN 978-80-210-5947-4.
- [3] HAZLBAUER, Tomáš, Kamila PETROVSKÁ a Filip HOTOVÝ. Žákovský parlament III. V Praze: Gemini, 2012. ISBN 978-80-905293-3-5.
- [4] SUCHOMEL, Jan. Žákovský parlament jako nástroj výchovy k demokracii. Brno, 2017, 62 s. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra občanské výchovy. Vedoucí bakalářské práce doc. RNDr. Svatopluk Novák, CSc.
- [5] Úvod a komunikace – Základy informatiky pro střední školy. Server Popelka [online]. Dostupné z:
https://popelka.ms.mff.cuni.cz/~lessner/mw/index.php/Ucebnice/Informace/Úvod_a_komunikace
- [6] HOLUBOVÁ, Michaela. ROZDĚLENÍ MOCI V ČR. Moc zákonodárná, výkonná a soudní základní přehled – PDF. Stažení zdarma. Představujeme Vám pohodlné a bezplatné nástroje pro publikování a sdílení informací. [online]. Copyright © DocPlayer.cz [cit. 27.12.2020]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/11013899-Rozdeleni-moci-v-cr-moc-zakonodarna-vykonna-a-soudni-zakladni-prehled.html>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Veškeré použité obrázky ve skriptech byly zakoupeny s autorskými právy a jsou pouze ilustrační.